

פוליסה לביטוח ציוד מכני הנדסי מנוביט 2015

פוליסה זו מנוסחת בלשון זכר, אך פונה לגברים ונשים כאחד

מבוא:

3 חלק 1 - פוליסה לביטוח ציוד מכני הנדסי

תנאי הפוליסה

- 5 פרק א': ביטוח רכוש
- 8 הרחבות לפרק א'
- 11 פרק ב': ביטוח אחריות
- 14 הרחבות לפרק ב'
- 18 פרק ג': חריגים כלליים החלים על כל פרקי הפוליסה
- 20 פרק ד': תנאים כלליים החלים על כל פרקי הפוליסה

ספקי שירות

26 חלק 2 - כיסוי שבר שמשות לכלי רכב מיוחדים

29 חלק 3 - פוליסה לביטוח חובה לרכב (מהדורה אוקטובר 2010)

מבוא:

פוליסה זו הינה חוזה

בין
מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "המבטח")

ובין
המבוטח, ששמו נקוב ב"מפרט" (להלן: "המבוטח")

הואיל והמבוטח, אשר שמו, כתובתו ועיסוקו נקובים ברשימה (להלן: "הרשימה") פנה אל: מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "המבטח")

בבקשה לבטחו בביטוח ציוד מכני הנדסי על פי פוליסה זו, ובהסתמך על המידע שנמסר למבטח בהצעת הביטוח של המבוטח וצרופותיה, ו/או בהסתמך על כל מסמך ו/או מידע אחר שנמסרו למבטח בכתב והמהווים בסיס וחלק בלתי נפרד מפוליסה זו.

והואיל והמבטח הסכים להתקשר בחוזה ביטוח תמורת התחייבותו של המבוטח לשלם את דמי הביטוח הנקובים ברשימה, ישפה המבטח את המבוטח בגין מקרה הביטוח, הכל בכפוף לתנאים ולסייגים המפורטים בפוליסה זו.

על כן הוסכם והותנה בזאת, כדלקמן:

הגדרות

"פוליסה" - לרבות הרשימה, מפרט וכל נספח או תוספת לפוליסה כפי שצורפו אליה.

"גבולות טריטוריאליים"

למעט אם צוין אחרת ברשימה, הגבולות הטריטוריאליים עליהם חלה פוליסה זו הינם שטחי מדינת ישראל והשטחים המוחזקים. לצרכי פוליסה זו השטחים המוחזקים משמעם: שטחי ישובים ישראליים וכן שטח בסיסים ו/או עמדות צה"ל בתחום המוגדר בהסכמים כשטח C ו-B. כמו כן, תחול הפוליסה בתחומי אזורי החיץ בין מדינת ישראל לירדן בהתאם ליישום חוזה השלום ביניהן.

1. מקרה הביטוח

אבדן או נזק פיזי פתאומי, ובלתי צפוי הנובע מסיבה חיצונית, שיגרם לרכוש המבוטח המתואר ברשימה או לחלק ממנו, ואשר איננו מוחרג על פי חריגי הפוליסה, תוך תקופת הביטוח הקבועה ברשימה.

2. סכום הביטוח

הסכום שישולם על ידי המבטח עבור כל פריט המפורט ברשימה יהא בגובה הנזק שנגרם למבוטח מחמת שהפריט אבד או ניזוק, אך לא יעלה על ערכו הממשי הכספי, לא יעלה על הסכום הרשום בצדו, ולא יעלה בכללו על סכום הביטוח הכולל הקבוע ברשימה או בפוליסה.

הסכום שישולם על ידי המבטח בגין כל הפריטים המכוסים בפוליסה, לא יעלה בכללו על סכום הביטוח הכללי.

3. דרכי השיפוי

למבטח זכות הבחירה באחת או יותר מבין דרכי השיפוי הבאות:

3.1 תשלום בפועל עבור האבדן או הנזק שנגרם לרכוש המבוטח;

3.2 תיקון של הרכוש המבוטח;

3.3 שיפוי עבור הוצאות שהוצאו בפועל על ידי המבוטח בגין תיקון של הרכוש המבוטח;

3.4 החלפת הרכוש המבוטח או חלקים ממנו ברכוש אחר או בחלקים אחרים מסוג ומאיכות דומים לאלו שניזוקו.

4. חישוב השיפוי

4.1 נזק הניתן לתיקון

4.1.1 במקרים בהם הנזק לפריט מבוטח ניתן לתיקון, ישפה המבטח את המבוטח בגין ההוצאות הדרושות כדי להחזיר את הפריט, בתוך זמן סביר, למצב פעולה כפי שהיה עובר לקרות הנזק, **בניכוי ערך הבלאי או הפחת של החלקים שהוחלפו**. כן ישלם המבטח את ההוצאות של פירוק והרכבה מחדש, שהוצאו לשם ביצוע תיקונים וכן את דמי-ההובלה הרגילים אל ומבית - המלאכה, והיטלים, אם יחולו, ואינם ברי - החזרה.

4.1.2 אם התיקונים יבוצעו בבית-מלאכה שבבעלות המבוטח, ישפה המבטח את המבוטח בגין עלות החומרים ושכר-העבודה שהוצאו לשם ביצוע התיקונים, ובגין החלק היחסי של ההוצאות הכלליות שאותו ניתן לייחס לתיקונים.

חלק 1

4.1.3 המבטח לא ישפה את המבוטח עבור שינויים, תוספות, שיפורים או שיפוצים כלליים אשר יבוצעו בעת ביצוע תיקונים המכוסים על-פי הפוליסה.

4.1.4 המבוטח יישא על-חשבונו בעלותם של תיקונים ארעיים כלשהם, אלא אם הם מהווים חלק מעלות התיקונים הסופיים המכוסים על-פי הפוליסה.

4.2 אבדן מוחלט

4.2.1 בקרות אבדן מוחלט של פריט מפריטי הרכוש המבוטח, ישפה המבטח את המבוטח לפי ערך השוק של הפריט שאבד כפי שהיה עובר לקרות האבדן, בתוספת דמי-הובלה, והיטלים, אם יחולו, ואינם ברי-החזרה, והוצאות רגילות של הקמה.

4.2.2 לענין פוליסה זו, "אובדן מוחלט" של פריט מפריטי הרכוש המבוטח, משמעו מקרה בו הפריט הושמד או שעלות התיקונים של הפריט, על-פי חישוב השיפוי בסעיף 4.1 לעיל, שווה או עולה על 75% מערך השוק של הפריט עובר לקרות האובדן.

5. ניצולת

קרה מקרה ביטוח המכוסה על פי פוליסה זו ואשר בגינו זכאי המבוטח לתגמולי ביטוח, רשאי המבטח, על פי שיקול דעתו, לפעול בקשר עם הניצולת כדלקמן:

5.1 להפחית את ערכה של הניצולת, אם היא בעלת ערך למבוטח, מתגמולי הביטוח בגין הרכוש שניזוק; או

5.2 לקבל לבעלותו את הניצולת. במצב דברים זה, לא יופחת ערך הניצולת מתגמולי הביטוח בגין הרכוש שניזוק.

לענין סעיף זה, "ניצולת" משמעה שרידי הרכוש המבוטח שבגינו תובע המבוטח תגמולי הביטוח.

6. ביטוח חסר

היה ובעת תחילת הביטוח הסכום הנקוב ברשימה כ- "בסיס הביטוח" נמוך מעלות ההחלפה של הרכוש המבוטח ברכוש חדש באותו מועד, תפחת חבות המבטח בשיעור יחסי שהוא כיחס בין הסכום הנקוב ברשימה כ- "בסיס הביטוח" לבין עלות ההחלפה של הרכוש המבוטח ברכוש חדש. סעיף זה חל על כל פריט מפריטי רשימת הציוד בנפרד.

לענין סעיף זה, "בסיס הביטוח" משמעו עלות החלפה של הרכוש המבוטח ברכוש חדש מאותו סוג ומאותו כושר תפוקה בעת תחילת הביטוח, כשעלות זו כוללת דמי הובלה, הוצאות הקמה והיטלים אם יחולו. האמור לעיל יחול על כל פריט המפורט ברשימה ו/או במפרט הפוליסה בנפרד. **יובהר כי "בסיס הביטוח" אינו מהווה בסיס לחישוב השיפוי על פי פוליסה זו.**

7. השתתפות עצמית

- 7.1 בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פוליסה זו, ינוכה מתגמולי הביטוח בגין כל תביעה, סכום השתתפות עצמית הקבוע ברשימה.
- 7.2 אם במסגרת מקרה ביטוח אחד נגרם נזק או אובדן למספר פריטים אשר חלה עליהם השתתפות עצמית שונה - תחול השתתפות עצמית אחת - הגבוהה מבניהן.
- 7.3 בקרות מקרה ביטוח בשטחים המוחזקים, כהגדרתם בסעיף "גבולות טריטוריאליים" לעיל, יישא המבוטח בהשתתפות עצמית כפולה מזו החלה בקרות מקרה ביטוח, בנסיבות דומות, בתחום מדינת ישראל.

8. מס ערך מוסף

אם המבוטח רשאי לקזז מס תשומות (מ.ע.מ.) אזי לא יכללו סכומי הביטוח והשיפוי בגינם מ.ע.מ., אך באם המבוטח אינו רשאי לקזז מס תשומות (מ.ע.מ.) מכל סיבה שהיא, בגין הרכוש כולו או חלקו, אזי יכללו סכומי הביטוח והשיפוי בגינם גם מ.ע.מ.

9. הודעה על מקרה ביטוח

קרה מקרה ביטוח, על המבוטח להודיע **למבטח** על כך מיד לאחר שנודע לו על קרות **מקרה ביטוח**, העלול להוות עילה לתביעה עפ"י **פוליסה** זו. באם המבוטח הוא תאגיד, תחשב ידיעה של המבוטח על **מקרה הביטוח** כנ"ל מרגע שנודע לאחד ממנהלי המבוטח או לאחראי על נושא הביטוח אצל המבוטח.

סייגים לכיסוי לפי פרק א

הכיסוי על פי פרק א לפוליסה, אינו חל על אובדן או נזק הנובע או הקשור, במישרין או בעקיפין, באחד מאלה:

1. אובדן או נזק הנגרמים לרכוש המבוטח עקב גניבה, פריצה או שוד.
2. אבדן או נזק כתוצאה מבלאי, חלודה, שיתוך (קורוזיה), חימצון, קלקול שנגרם כתוצאה מחוסר שימוש ובתנאים אטמוספריים רגילים.
3. נזקים פנימיים ישירים שנגרמו על-ידי שבר מכני או קלקול חשמלי, להבדיל מפגיעה חיצונית ותאונתית.
4. אובדן או נזק לצמיג בו עובי הפרופיל בעת אירוע הנזק הינו 60% או פחות מעוביו המקורי.
5. אובדן או נזק שאירע בעת היות הרכוש המבוטח נמצא על-פני ים, אגם, נהר, נחל או מקווה מים, או בסמיכות למקורות המים האמורים היוצרת סיכון הנובע מהם.
6. אבדן או נזק לרכוש המבוטח בעת היותו מגויס לשירות בטחוני.

הרחבות לפרק א

1.1 השבת סכום הביטוח לקדמות

1.1 לאחר קרות אבדן או נזק יושב **סכום הביטוח** לקדמותו, כפי שהיה סמוך לפני קרות **מקרה הביטוח**, מיום קימום הנזק בפועל (לרבות בדרך של תיקון הנזק ו/או הקמה מחדש ו/או החלפת הרכוש המבוטח ו/או תשלום בערך כינון ו/או בערך שיפוי), למעט כסויים על בסיס נזק ראשון.

1.2 **סך סכומי הביטוח בגין ההשבה לקדמות בתקופת הביטוח לא יעלה על השבה פעם אחת של מלוא גבול האחריות.**

1.3 ההשבה לקדמות תהיה תמורת תשלום דמי ביטוח נוספים שיחושבו יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח, על פי הנוסחה הבאה:

$$A \times \frac{B}{D} \times \frac{C}{E}$$

A = דמי ביטוח שנתיים

B = סכום תגמולי הביטוח ללא ניכוי השתתפות עצמית

C = מספר הימים שנותרו מיום קימום הנזק ועד ליום סיום הביטוח.

D = סכום הביטוח

E = 365

1.4 למען הסר ספק:

1.4.1 אם צויין ברשימה ו/או בפוליסה במפורש גבול אחריות כללי של המבטח לתקופה (loss limit) לגבי סיכונים מסוימים או לגבי כל הסיכונים המכוסים, לא תהיה הרחבה זו בתוקף לגבי אותם סיכונים.

1.4.2 אם צויין ברשימה ו/או בפוליסה במפורש כי גבולות אחריות המבטח לגבי סיכון מסוים, שמכוסה על בסיס נזק ראשון, הם למקרה ולתקופה, לא תהיה הרחבה זו בתוקף לגבי אותו סיכון.

1.4.3 היה ולמרות האמור לעיל, אישר **המבטח** במפורש ובכתב כי על סיכון/נים מסויים/מים הרחבה זו תהיה בתוקף, ההשבה לקדמות של סכום הביטוח תהיה מיום קרות האובדן או הנזק, אלא אם יורה המבוטח אחרת. במקרה כזה ההשבה לקדמות תהיה תמורת תשלום דמי ביטוח נוספים שיחושבו יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח, על פי הנוסחה שלעיל, בשינוי אחד: C = מספר הימים שנותרו מיום הנזק ועד ליום סיום הביטוח.

2. הוצאות גרירה וחילוץ

המבטח ישפה את המבוטח בגין הוצאות גרירתו וחילוצו של הרכוש שניזוק עקב מקרה ביטוח לצורך הובלתו, למקום התיקון הקרוב ביותר, **עד לסכום הנקוב ברשימה, ובהעדר סכום ברשימה, עד לסך של 10,000 ש"ח.**

3. הוצאות מיוחדות

המבטח ישפה את המבוטח בגין הוצאות מיוחדות עבור עבודה בשבתות וחגים וכן משלוח אווירי עקב מקרה ביטוח המכוסה על-פי פוליסה זו, **עד לסכום הנקוב הרשימה, ובהעדר סכום כאמור עד 20% מסכום האבדן או הנזק הכולל.**

4. הוצאות מנע

המבטח ישפה את המבוטח בגין הוצאות שהוצאו למניעת אובדן או נזק מסיכון שאינו מוחרג, **עד לסכום הנקוב ברשימה, ובהעדר סכום כאמור, עד 10% מסכום הביטוח הכולל, וזאת אף אם לא נגרם אובדן או נזק בפועל לרכוש המבוטח גופו, וזאת בתנאי כי הוצאות אלה היו חיוניות לשמירה על שלמות הרכוש המבוטח בהיותו נתון לסיכון מיידי וממשי.**

5. אש כתוצאה ממקור פנימי

על אף האמור בסעיף 1 ("מקרה הביטוח") לפרק א', המבטח ישפה את המבוטח בגין אובדן או נזק כתוצאה מאש, אף אם האש אינה נובעת מסיבה חיצונית.

6. גניבה, פריצה ושוד

6.1 על אף האמור בסעיף 2 ל"סייגים לכיסוי לפי פרק א" לעיל, המבטח ישפה את המבוטח בגין אובדן או נזק לרכוש המבוטח כתוצאה מגניבה, פריצה או שוד, בכפוף לתנאי המיגון הקבועים ברשימה, ובכפוף לתנאים הקבועים בסעיף 8 ("אמצעי מיגון ואמצעים אחרים להקלת הסיכון") לפרק התנאים הכלליים (פרק ד').

6.2 **למען הסר ספק, הרחבה זו לא מכסה נזק או אובדן עקב גניבה של חלקים וכלים, הצמודים בדרך-כלל לרכוש המבוטח, ואשר בעת הגניבה לא היו צמודים אליו, בכפוף לתנאי המיגון ברשימה ולתנאים הקבועים בסעיף 8 ("אמצעי מיגון ואמצעים אחרים להקלת הסיכון") לפרק התנאים הכלליים (פרק ד').**

לעניין סעיף זה, "פריצה" משמעה גניבת הרכוש מבוטח, שבוצעה לאחר חדירה לרכוש המבוטח או לאתר או למבנה בו נמצא הרכוש המבוטח, בתנאי כי החדירה לרכוש המבוטח ו/או לאתר ו/או למבנה בו הוא נמצא, או היציאה מהם, בוצעה באלימות ובכוח ונשארו סימנים המעידים על שימוש באלימות ובכוח במקום החדירה או היציאה כאמור.

לעניין סעיף זה, "שוד" משמעו גניבת רכוש מבוטח שבוצעה תוך שימוש באלימות (או איום לשימוש באלימות) כלפי המבוטח ו/או מי מעובדיו ו/או כלפי כל אדם אחר הפועל מטעמו של המבוטח.

אם צוינה הרחבה זו במפורש ברשימה ושולמה פרמיה בגינה, המבטח ישפה את המבוטח בגין נזק שנגרם לשמשות של הציווד המבוטח עקב מקרה הביטוח עד לסכום הנקוב ברשימה.

1. סעיף הכיסוי

המבטח ישפה את המבוטח בגין סכומים אשר המבוטח יחוייב לשלם לצד שלישי כפיצויים על פי דין כתוצאה **ממקרה ביטוח**, כהגדרתו בפרק זה, שיגרם בתקופת הביטוח הנקובה **ברשימה**, **בכפוף לגבול האחריות בפוליסה ולכל שאר תנאי הפוליסה וסייגיה**.

בנוסף, **המבטח** ישפה את המבוטח בגין הוצאות הגנה סבירות והכרחיות, שאושרו מראש ובכתב על ידי **המבטח**, לצורך הגנה מפני תביעה בגין **מקרה הביטוח**, ובמידה ומוצה **גבול האחריות**, ישלם **המבטח** הוצאות הגנה סבירות והכרחיות כאמור אף מעבר **לגבול האחריות**.

2. גבול אחריות

אחריות המבטח לא תעלה על:

- 2.1 הסכום הנקוב ברשימה כגבול האחריות למקרה ביטוח;
- 2.2 הסכום הנקוב ברשימה כגבול האחריות לכל הפיצויים בגין כל הנזקים שאירעו במשך תקופת הביטוח.

3. הגדרות

- 3.1 "דין" - דיני מדינת ישראל.
- 3.2 "השתתפות עצמית" - הסכום הראשון בו יישא המבוטח בטרם ישולם סכום כלשהו על ידי המבטח על פי הפוליסה, בין אם כשיפוי בגין חבות המבוטח ובין אם כהוצאות הגנה של המבוטח, וזאת לגבי כל מקרה ביטוח בנפרד.
- כמו כן יחול סכום ההשתתפות העצמית לגבי הוצאות חיצוניות שהוציא המבטח לשם בדיקת חבות המבוטח או היקף הנזק וזאת אף אם לא שולמו פיצויים בגינו.
- 3.3 "מקרה ביטוח" - אירוע בלתי צפוי שגרם לנזק גוף ו/או לנזק רכוש, בהתאם לקבוע בדף הרשימה.
- 3.4 "נזק גוף" - נזק גופני, מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי, שנגרמו על-ידי רכוש מבוטח, ובלבד שאין חובה חוקית לבטחו
- 3.5 "נזק רכוש" - נזק פיזי ו/או אבדן לרכוש צד שלישי.

4. נזקים הנובעים ממקור אחד

מספר **נזקים** שנגרמו או שנובעים מאותו **מקרה ביטוח** או מסדרת **מקרי ביטוח** הנובעים מסיבה מקורית אחת, יחשבו **כנזק** אחד לצורך פוליסה זו, לרבות לעניין גבול האחריות וההשתתפות העצמית.

5. הודעה על מקרה ביטוח

קרה מקרה ביטוח, על המבוטח להודיע על כך למבטח מיד לאחר שנודע לו על קרות מקרה הביטוח, או על נקיטת הליך פלילי או מנהלי או על כל חקירה אחרת המתנהלת או שעומדת להתנהל בקשר עם כל מקרה ביטוח אשר בגינו תיתכן תביעה עפ"י פוליסה זו. באם המבוטח הינו תאגיד, תחשב ידיעה של המבוטח על העניינים המנויים לעיל מרגע שנודעו לאחד ממנהלי המבוטח או לאחראי על נושא הביטוח אצל המבוטח.

6. ביטוח אחר

במקרה שבו הוסכם כי פוליסה אחרת המכסה את הסיכון המבוטח תהיה פוליסה ראשונית, או במקרה שבו הפוליסה האחרת הינה ייעודית לכיסוי הסיכון המבוטח, אזי הכיסוי על פי פוליסה זו יחול כרובד שני מעל הסכום המכוסה תחת הפוליסה האחרת כאמור.

7. איסור הודאה, פשרה או התחייבות לפיצוי

שום הודאה (Admission) הצעה, הבטחה, התחייבות או פיצוי כלשהו לא יעשו ולא יינתנו ע"י המבוטח או מטעמו, לאחר קרות מקרה הביטוח, בלי הסכמת המבטח מראש ובכתב. אין הוראות סעיף זה חלות על מסירת עובדות בפני כל גורם מוסמך עפ"י כל דין, לפי דרישתו וכן על מתן עדות כמחויב על פי דין.

8. טיפול בתביעות

- 8.1 המבטח רשאי, ולפי דרישת הצד השלישי חייב לשלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהמבטח חייב למבוטח ובלבד שהודיע על כך בכתב למבוטח כאמור בסעיף קטן 8.2 להלן, והמבוטח לא התנגד כאמור באותו סעיף. ואולם טענה שהמבטח יכול לטעון כלפי מבוטח תעמוד לו גם כלפי הצד השלישי.
- 8.2 דרש צד שלישי מהמבטח את תגמולי הביטוח כאמור בסעיף קטן 8.1, יודיע המבטח למבוטח בכתב על הדרישה כאמור וכי אם לא יודיע לו על התנגדותו לתשלום הפיצוי בתוך 30 ימים, ישלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהוא חייב למבוטח, ככל שהוא חייב בתשלומם.
- 8.3 המבטח רשאי ליטול על עצמו או לנהל בשם המבוטח את ההגנה של כל תביעה והמבוטח יושיט למבטח, לפי בקשתו, עזרה הנחוצה למבטח לצורך יישוב תביעה של צד שלישי.
- 8.4 אם המבוטח יסרב לפשרה של תביעה כפי שהומלצה על ידי המבטח, ויבחר להתגונן מפני תביעת הצד השלישי, אזי חבות המבטח בגין תביעה כזו לא תחרוג מהסכום אשר תמורתו ניתן היה ליישב את התביעה (לרבות הוצאות הגנה סבירות) עד למועד סירוב כזה, ותמיד בכפוף לגבול האחריות.
- 8.5 במקרה של תביעה או תביעות נגד המבוטח, המכוסות לפי פרק מסויים מפרקי החבויות בפוליסה, יהא המבטח רשאי לשלם למבוטח את מלוא גבול האחריות בגין הפרק הרלוונטי, ולאחר תשלום כזה יהא המבטח פטור מניהול התביעה

חלק 1

או התביעות האמורות ולא תחול על המבטח שום אחריות נוספת בקשר לכך, למעט הוצאות משפט סבירות שבהן נשא המבוטח בשל חבותו בקשר לתביעות המכוסות כאמור.

8.6 היה וסך התביעה חורג מגבול האחריות של המבטח יפעלו המבטח והמבוטח בשיתוף פעולה מלא בנייהול ההגנה.

סייגים לכיסוי לפי פרק ב

המבטח לא יחוב על פי פוליסה זו בגין או בקשר עם:

1. נזק לעובדי המבוטח תוך כדי ו/או עקב עבודתם אצל המבוטח.
2. תביעות המוסד לביטוח לאומי בקשר לעובד שהמבוטח לא שילם בגינו דמי ביטוח לאומי ו/או לא דיווח עליו למוסד לביטוח הלאומי, למרות שחלה עליו חובה לעשות כן.
3. חבות שחובה לבטחה על פי כל דין בגין כלי רכב מנועי ו/או חבות כלשהיא שבוטחה בביטוח חובה, לרבות גופים ומוסדות הפטורים מחובת ביטוח עפ"י פקודת ביטוח רכב מנועי.
4. חבות שעשויה לחול עקב שימוש ברכבת, כלי טיס וכלי שיט מנועי, לרבות טעינה ופריקה של סחורות.
5. חבות כלשהי, שעשויה לחול על המבוטח, והנובעת מ:
 - 5.1 מוצרים שיוצרו, נמכרו, סופקו, תוקנו, טופלו, הורכבו, או שווקו על ידי המבוטח או בקשר עמו, או כל איש שבשירותו, לאחר שאותם מוצרים יצאו מחזקתו הישירה של המבוטח.
 - 5.2 אחריותו המקצועית של המבוטח ו/או כל איש בשירותו בשל שרותי יעוץ ו/או תכנון ו/או פיקוח, שניתנו על ידו לצד ג' במסגרת מקצועו ו/או עיסוקו של המבוטח.
 - 5.3 חבות כלשהי בגין זיהום אויר או זיהום מים או זיהום קרקע, מחוץ לחצרי המבוטח, אולם למעט זיהום שהינו תוצאה של אירוע תאונתי, פתאומי ובלתי צפוי מראש.
6. נזק שנגרם לרכוש הנמצא בבעלותו ו/או בחזקתו ו/או בפיקוחו ו/או בשליטתו ו/או בהשגחתו של המבוטח, והניתן לכיסוי תחת פוליסה לביטוח רכוש של המבוטח.
7. נזק לאותו חלק רכוש שהמבוטח, או מי שנמצא בשירותו פועלים או פעלו בו בעת קרות מקרה הביטוח, בתנאי שהנזק נגרם במישרין ע"י הפעולה האמורה.
8. התחייבות או אחריות שהמבוטח מקבל על עצמו לפי הסכם, אלא אם כן התחייבות או אחריות כזו הייתה מוטלת על המבוטח גם בהעדר הסכם כזה.

9. פיצוי עונשי , קנסות, עיצומים ופיצויים לדוגמא.
10. חבות כלשהי שעשויה לחול על המבוטח בגין מקרה ביטוח שמקורו או סיבתו נובעים במישרין או בעקיפין ו/או שהינו קשור בדרך כלשהי באזבסט או בחומרים כלשהם המכילים אזבסט בכל צורה וכמות, ובלבד שמקרה הביטוח נובע או הושפע מתכונותיו המסוכנות של האזבסט.
11. חבות כלשהי הנובעת מקרינה או שדות אלקטרומגנטיים.
12. נזק שנגרם מחוץ לגבולות הטריטוריאליים.
13. נזק פיננסי כספי שאינו תוצאה ישירה של הנזק הפיזי לרכוש צד שלישי שניזוק.
14. אבדן או נזק לצינורות, מתקנים, כבלים תת קרקעיים (להלן: "התקנים תת קרקעיים"); אולם, סייג זה לא יחול אם בטרם החלו העבודות בדק המבוטח אצל הרשויות המתאימות את המיקום המדויק בו מצויים ההתקנים התת קרקעיים.
- המבטח ישפה אך ורק בגין הוצאות שהוצאו לתיקון ההתקנים התת קרקעיים, ולא בגין נזק תוצאתי כלשהו.
15. חבות בגין אבדן או נזק לרכוש צד ג' (כולל קרקע) עקב רעידות או עקב הסרה או החלשה של תמך או משען.

הרחבות לפרק ב

- למניעת ספק מובהר בזה כי אחריות המבטח על פי כל ההרחבות הן חלק מגבול האחריות ולא בנוסף לו.
- הכיסוי על פי ההרחבות כפוף אף הוא לכל תנאי הפוליסה, הגדרותיה וסייגיה.

1. אחריות צולבת

אם תחת שם המבוטח מופיעים יותר מאדם אחד או יותר מגוף משפטי אחד, הכיסוי לפי פרק ב יחול על כל אחד מיחיד המבוטח בנפרד, למעט קבלנים וקבלני משנה, כאילו הפוליסה הוצאה על שמו בלבד, על תנאיה, סייגיה והוראותיה, כשהיא נפרדת ובלתי תלויה בקיומם של המבוטחים האחרים. אולם אחריותו של המבטח לשפות את כל יחיד המבוטח יחד לא תעלה על גבול האחריות הנקוב ברשימה.

2. רכוש עובדי המבוטח

על אף האמור בסייגים 1 ו-2 לפרק הסייגים שלעיל, פוליסה זו מורחבת לכסות רכוש השייך לעובדי המבוטח, אשר ייחשב כרכוש צד שלישי.

3. אחריות שילוחית של המבוטח

פרק זה מורחב לכסות את אחריותו השילוחית של המבוטח הנובעת ממעשיו או ממחדליו של כל אדם או גוף הפועל מטעמו עבור עסקו של המבוטח.

המבטח מוותר על כל זכות תחלוף כלפי אנשים בשרותו של המבוטח, בעלי מניותיו של המבוטח, חברי דירקטוריון המבוטח, כל אדם או גוף אשר קודם לקרות **מקרה הביטוח** התחייב המבוטח בכתב כלפיו כי ביטוחיו יכללו ויתור על זכות תחלוף לטובתו. זכות המבוטח לקבלת שיפוי על פי **פוליסה** זו לא תפגע עקב כך שהמבוטח, לפני קרות **מקרה הביטוח**, ויתר בכתב על זכות תביעה כלפי אדם ו/או גוף כלשהו ו/או התחייב בכתב לשפוטו, אשר אלמלא אותו ויתור או התחייבות עשויה הייתה להיות למבטח זכות תחלוף כלפי אותו אדם או גוף.

אולם האמור בהרחבה זו לא יחול לטובת אדם אשר גרם למקרה הביטוח בזדון.

5. הגנה בהליכים פליליים או מנהליים

5.1 הפוליסה מורחבת לשפות את המבוטח בגין **הוצאות הגנה בהליך פלילי או מנהלי** נגדו בגין **מקרה ביטוח** שאירע בתקופת הביטוח, באופן ובהיקף כדלקמן:

5.1.1 **המבטח**, יעמיד על חשבונו עורך דין לשם מתן הגנה משפטית **בהליך פלילי או מנהלי**, שיוגש נגד המבוטח או עובדיו, בעקבות **מקרה ביטוח**.

5.1.2 בנוסף, **המבטח** יעמיד על חשבונו עורך דין לשם הגשת ערעור וייצוגם של המבוטח ועובדיו עד לערכאה הסופית האפשרית ויישא גם בהוצאות הערעור.

5.1.3 תנאי לשיפוי בגין הוצאות הגנה בשלב הערעור הינו קבלת חוות דעת מאת עורך הדין אשר הופיע בערכאה עליה מבוקש הערעור, כי יש בסיס ענייני וסיכוי טוב להצלחת הערעור.

5.1.4 המבוטח רשאי לפנות לעורך דין אחר על פי בחירתו, בכפוף לכך שחבותו של **המבטח** לא תעלה על גבול האחריות על פי הרחבה זו.

5.1.5 המבטח ישלם את **הוצאות ההגנה** ו/או הוצאות הערעור בתום **ההליך הפלילי או המנהלי** או הערעור, הכל לפי העניין.

5.2 הגדרות לעניין הרחבה זו:

5.2.1 **ההליך הפלילי או המנהלי** - הליכים בהם נפתחה חקירה פלילית או מנהלית, לרבות חקירת סיבת מוות ו/או מוגש כתב אישום על ידי מדינת ישראל או מטעמה, נגד המבוטח או מי מעובדיו בגין **מקרה ביטוח**.

5.2.2 **הוצאות הגנה** (כולל ערעור) - שכר טרחה, אגרות, העתקה או תמלול של פרוטוקולים, שכר עדים ושכר מומחים כפי שיקבע על ידי בית המשפט או בהתאם לקבוע בסדרי הדין הפלילי הנדרשים בעבור הגנה בהליך הפלילי או מנהלי, כולל ערעור, **אך לא קנס, עיצום, פיצוי או תשלום עונשי המוטלים על פי כל דין.**

5.2.3 שכר טרחה - לצרכי הרחבה זו מובהר כי שכר טרחה שישולם על ידי המבטח יהיה עד פי 4 משכר טרחת עורך דין המינימאלי לניהול הליכים משפטיים הקבוע בכללי לשכת עורכי דין (התעריף המינימאלי) התש"ס 2000.

5.3 סייגים לעניין הרחבה זו

המבטח לא יהיה חייב להעמיד עורך דין להגנה משפטית או לשאת בתשלום כלשהו באם:

5.3.1 ההליך הפלילי או המנהלי הינו בגין מקרה ביטוח שאינו מכוסה תחת הפוליסה.

5.3.2 ההליך הפלילי או המנהלי הינו בגין מעשה או מחדל של המבוטח או מי מעובדיו שנקבע על ידי ערכאה או גוף מוסמך כי בוצעו מתוך כוונה לגרום למקרה הביטוח או מחשבה פלילית.

5.3.3 ההליך הפלילי או המנהלי הינו כנגד קבלנים ו/או קבלני משנה של המבוטח ו/או מי מעובדיהם.

5.4 גבול אחריות המבטח על פי הרחבה זו לא יעלה על 200,000 ₪ לכל ההליכים הפליליים או המנהליים בגין נזק אחד ו- 400,000 ₪ במצטבר לכל ההליכים הפליליים או המנהליים בגין כל הנזקים שאירעו בתקופת הביטוח.

6. כיסוי רעידות והחלשת משען

הרחבה זו תחול אם צוין הדבר בדף הרשימה ושולמה פרמיה נוספת.

6.1 חרף האמור בסייג 15 לפרק הסייגים, פרק זה מורחב לכסות מקרה ביטוח שנגרם כתוצאה מרעידות, הסרה או החלשה של משען או תמך כתוצאה מהפעלת הרכוש המבוטח.

6.2 אחריות המבטח בגין הרחבה זו לא תעלה על 20% מגבול האחריות של פרק זה.

6.3 טרם תחילת ביצוע עבודות כלשהן בסמיכות לרכוש, קרקע, בניין או מבנה (להלן: "הרכוש") יוכן עבור המבוטח, על חשבונו הוא, דו"ח הנדסי בדבר מצב הרכוש, כולל תיאור הפגמים ברכוש (ככל שהם קיימים), והוראות לנקיטת אמצעי מניעה;

על המבוטח להעביר את הדו"ח האמור למבטח לפני ביצוע העבודות, ולנקוט באמצעים האמורים בו, על חשבונו, טרם תחילת ביצוע העבודות.

6.4 עם גילוי נזק אשר נגרם או נטען כי נגרם על ידי רעידות או על ידי הסרה או על ידי החלשה של משען או תמך, יפסיק המבוטח באופן מידי את העבודות.

המבוטח יוכל להתחיל מחדש בביצוע העבודות רק לאחר שיקבל אישור לכך מאת שמאי שימונה על ידי המבטח תוך זמן סביר לאחר מסירת הודעה על הנזק, ובלבד שמילא אחר כל הוראות השמאי לעניין הקטנת הנזק ולעניין מניעת נזקים עתידיים.

- 6.5.1 נזק הנגרם לרכוש אשר טרם תחילת ביצוע העבודות היה תחת הריסה או הוכרז כמסוכן בידי הרשויות.
- 6.5.2 נזק שטחי אשר אין בו בכדי להחליש את יציבות הרכוש או בכדי לסכן את דייריו.
- 6.5.3 נזק אשר ארע קודם לתחילת ביצוע העבודות.
- 6.5.4 נזק שנגרם עקב אירוע שאינו קשור בעבודות המבוטחות.

פרק ג: חריגים כלליים החלים על כל פרקי הפוליסה

1. נזק תוצאתי מכל סוג שהוא לרבות קנסות ופיצויים.
2. אבדן או נזק שנגרם או נבע ממעשה זדון של המבוטח או בהוראתו.
3. בגרימת מקרה הביטוח במתכוון על-ידי המבוטח או מי מטעמו.
4. רשלנות רבתי של המבוטח שנלווה לה יסוד נפשי של פזיזות אשר גרמה או תרמה להתרחשות מקרה הביטוח.
- לעניין זה, רשלנות רבתי משמעה: סטייה חמורה מסטנדרט זהירות של מבוטח סביר.
5. אובדן או נזק לנתונים או לתוכנה או למידע, לרבות כל שינוי לרעה בנתונים, בתוכנות במידע או בתכנות המחשב שנגרם בשל מחיקה, השחתה או עיוות של המבנה המקורי שלהם, וכל הפסד רווחים הנובע מאובדן או נזק שכזה.
- וכן, אובדן או נזק הנובעים מליקוי בתפקוד, בזמינות, בטווח השימוש או בנגישות של הנתונים, התוכנות או המידע או תכנות המחשב, וכל הפסד רווחים הנובע מאובדן או נזק שכזה.
- על אף האמור לעיל, אובדן או נזק לנתונים או לתוכנות או למידע שהם תוצאה ישירה של מקרה הביטוח, כהגדרתו בפרק א (ביטוח רכוש), יכוסו בפוליסה.
6. אובדן או נזק הנגרמים לרכוש המבוטח עקב רעידת אדמה ו/או עקב נזקי טבע, לרבות אש כתוצאה מרעידת אדמה, צונאמי, גשם, שבר ענן, ברד, ברק, רעם, רוח, סערה, סופה, נחשול, שטפון, שלג, אלא אם הוסכם אחרת תמורת דמי ביטוח נוספים כנקוב ברשימה.
7. אבדן או נזק הנגרמים לרכוש המבוטח עקב עומס יתר במתכוון, ניסיונות וניסויים על הרכוש המבוטח וכן שימוש ברכוש המבוטח שלא למטרות להן נועד.
8. חבות כלשהי בגין אחת או יותר מהסיבות הבאות או תרומתן או הנובעת מהן במישרין או בעקיפין: חומר גרעיני כלשהו (Any Nuclear Material), קרינה מייננת או זיהום רדיואקטיבי מדלק גרעיני כלשהו או מפסולת גרעינית כלשהי ו/או מבעירת דלק גרעיני כלשהו. לעניין סייג זה המילה "בעירה" כוללת תהליך כלשהו, המכלכל את עצמו, של ביקוע גרעיני.
- סייג זה לא יחול על שימוש בקרני רנטגן, ועל שימוש בחומרים רדיו-אקטיביים במעבדות מחקר ובתי חולים וגם לביצוע בדיקות לא הרסניות בתעשייה.
- על אף האמור לעיל עבודה עם או שימוש בדלק גרעיני מוחרגים.

9. נזק שנגרם במישרין או בעקיפין עקב מלחמה, פלישה, פעולת אויב זר, פעולת איבה (בין אם הוכרזה מלחמה, בין אם לאו), פעולות חבלה וטרור, מלחמת אזרחים, מרידה, מרי, מהפיכה, מרד, שלטון צבאי או תפישת שלטון בלתי חוקית, התקוממות צבאית או עממית, משטר צבאי, או לקיחת שלל, ביזה, שוד הקשורים בנ"ל, החרמה או השמדה על ידי כל ממשלה או רשות ציבורית.

לצורך סייג זה – "טרור" משמעו שימוש באלימות לצרכים פוליטיים, לרבות שימוש באלימות שמטרתו להפחיד את הציבור או כל חלק ממנו על ידי איש או אנשים הפועלים מטעם או בקשר עם ארגון העוין את המדינה.

לעניין "טרור" כהגדרתו לעיל בשטח מדינת ישראל ו/או השטחים המוחזקים, רק אישור מפורש של משטרת ישראל או של משרד הביטחון או של מנהל מס רכוש וקרן פיצויים כמוגדר בחוק מס רכוש וקרן פיצויים 1961 על כל תיקונו, המאשר כי הנזק נגרם במישרין ע"י פעולת טרור, ישמש עילה לדחיית תביעה לנזקי טרור.

פרק ד: תנאים כלליים החלים על כל פרקי הפוליסה

1. בירור חבותו של המבטח

- 1.1 משנמסרו למבטח הודעה על קרות מקרה הביטוח ותביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, על המבטח לעשות מיד את הדרוש לבירור חבותו.
- 1.2 על המבוטח או על המוטב, לפי הענין, למסור למבטח, תוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות, ואם אינם ברשותו, עליו לעזור למבטח, ככל שיוכל, להשיגם.

2. הכשלה של בירור החבות

- 2.1 לא קוימה חובה לפי סעיף 9 לפרק א' או לפי סעיף 5 לפרק ב' ("הודעה על קרות מקרה הביטוח") או לפי סעיף 1.2 לפרק זה, וקיומה היה מאפשר למבטח להקטין חבותו, אין הוא חייב בתגמולי הביטוח אלא במידה שהיה חייב בהם אילו קוימה החובה; הוראה זו לא תחול בכל אחת מאלה:
 - 2.1.1 החובה לא קוימה או קוימה באיחור מסיבות מוצדקות;
 - 2.1.2 אי קיומה או איחורה לא מנע מן המבטח את בירור חבותו ולא הכביד על הבירור.
- 2.2 עשה המבוטח או המוטב במתכוון דבר שהיה בו כדי למנוע מן המבטח את בירור חבותו או להכביד עליו, אין המבטח חייב בתגמולי ביטוח אלא במידה שהיה חייב בהם אילו לא נעשה אותו דבר.

3. מרמה בתביעת תגמולים

- הופרה חובה לפי סעיף 9 לפרק א' או לפי סעיף 5 לפרק ב' או לפי סעיף 1.2 לפרק זה, או שנעשה דבר כאמור בסעיף 2.2 לפרק זה, או שהמבוטח או המוטב מסרו למבטח עובדות כוזבות, או שהעלימו ממנו עובדות בנוגע למקרה הביטוח או בנוגע לחבות המבטח, והדבר נעשה בכוונת מרמה - פטור המבטח מחובתו.

4. שינוי מהותי בסיכון

- 4.1 נודע למבוטח שחל שינוי מהותי, עליו להודיע על כך מיד למבטח בכתב. לענין סעיף זה, "שינוי מהותי":
 - 4.1.1 שינוי בענין מהותי ששאלה עליו הוצגה למבוטח לפני כריתת החוזה ושחל אחרי שניתנה תשובה לאותה שאלה;
 - 4.1.2 שינוי שחל אחרי מסירת הפוליסה למבוטח, בנושא שצויין בה במפורש כענין מהותי;
 - 4.1.3 דבר המגלה שתשובה לשאלה בענין מהותי היתה לא נכונה ויש בכך כדי להחמיר את סיכון המבטח החמרה של ממש.

חלק 1

- 4.2 תוך שלושים ימים מהיום שנמסרה למבטח הודעה על שינוי מהותי או מהיום שנודע לו עליו בדרך אחרת, לפי המוקדם יותר, וכל עוד לא קרה מקרה הביטוח, רשאי המבטח לבטל את החוזה בהודעה בכתב למבוטח.
- 4.3 ביטל המבטח את החוזה מכוח סעיף זה, זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר הביטול, זולת אם פעל המבוטח בכוונת מרמה; לא ביטל המבטח את החוזה, רואים אותו כמסכים להמשך קיומו על אף השינוי.
- 4.4 קרה מקרה הביטוח לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, אין המבטח חייב אלא בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו משתלמים לפי המקובל אצלו במצב שלאחר השינוי לבין דמי הביטוח המוסכמים, והוא פטור כליל בכל אחת מאלה:
- 4.4.1 לא ניתנה הודעה לפי סעיף קטן 4.1 והדבר נעשה בכוונת מרמה;
- 4.4.2 מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, אילו ידע שהמצב הוא כפי שהוא לאחר השינוי; במקרה זה זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר השינוי.
- 4.5 המבטח אינו זכאי לתרופות האמורות בסעיף זה לעיל בכל אחת מאלה:
- 4.5.1 השינוי חדל להתקיים לפני שקרה מקרה הביטוח או שלא השפיע על קרותו או על חבות המבטח או היקפה;
- 4.5.2 השינוי היה תוצאה של אמצעי שננקט על דעת המבטח;

5. תשלום דמי הביטוח ודמים אחרים

- 5.1 דמי הביטוח וכל יתר הסכומים המגיעים מהמבוטח למבטח בקשר לפוליסה זו ישולמו באופן ובמועדים שיפורטו ברשימה. לענין פוליסה זו דמי ביטוח הינם הפרמיה כולל הדמים המשתלמים למבטח וכן המסים וההיטלים, הכל לפי הנקוב ברשימה.
- 5.2 לא שולם במועדו סכום כלשהו המגיע מן המבוטח למבטח, ישא הסכום שבפיגור ריבית קבוע בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961, והפרשי הצמדה בהתאם לשינויים במדד או בשער המט"ח המוסכם, לפי הענין, בין המדד או שער המט"ח המוסכם, לפי הענין, שפורסם לאחרונה לפני היום שנקבע לתשלום לבין המדד או שער המט"ח המוסכם, לפי הענין, שפורסם לאחרונה לפני יום התשלום בפועל.
- 5.3 לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור תוך 15 ימים לאחר שהמבטח דרש בכתב מהמבוטח לשלמו, רשאי המבטח להודיע למבוטח בכתב, כי הביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים, אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן. אם נקבע מוטב שאינו המבוטח, והקביעה הייתה בלתי חוזרת, רשאי המבטח לבטל את הביטוח, אם הודיע בכתב למוטב על הפיגור האמור, והמוטב לא סילק את הסכום שבפיגור תוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה האמורה.
- 5.4 אין בביטול הביטוח על פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבוטח לסלק את

הסכום שבפיגור המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור וכן את הוצאות המבטח.

6. זכות הקיזוז

המבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים למבוטח לפי פוליסה זו כל סכום שהמבוטח חייב **למבטח**, בין שחובו נובע מפוליסה זו ובין שהוא נובע מפוליסה אחרת או מחיוב אחר.

7. הקטנת סכומי הביטוח ו/או גבולות האחריות ומיצוי הכיסוי

- 7.1 שולמו תגמולי ביטוח על פי פוליסה זו (בכסף או בעין), יוקטנו סכומי הביטוח ו/או גבולות האחריות, לפי העניין, מן הסכומים וגבולות האחריות הנקובים ברשימה בגין הכיסוי הרלוונטי, בסכום תגמולי הביטוח ששולמו מבלי שינוכה מהם סכום ההשתתפות העצמית בה חב המבוטח בגין התשלום.
- 7.2 מוצה סכום הביטוח/גבול האחריות לתקופה בגין פרק כיסוי מסויים, יפקע הכיסוי על פי אותו פרק, והמבטח יהיה זכאי לדמי ביטוח מלאים בגין הכיסוי וככל ששולמו לא יהיה זכאי המבוטח להחזר דמי ביטוח בגין אותו כיסוי.
- 7.3 סעיף זה לא יחול על סכומי הביטוח בגין פרק א', אם בפרק זה קיים סעיף "השבת סכום הביטוח לקדמות".

8. אמצעי מיגון ואמצעים אחרים להקלת הסיכון

- 8.1 על המבוטח להתקין את אמצעי המיגון המפורטים בהצעת הביטוח ו/או ברשימה ו/או בפוליסה, להחזיקם במצב תקין במהלך תקופת הביטוח, ולהפעילם בכל עת שהדבר דרוש (להלן: "**נקיטת אמצעי מיגון**").
- 8.2 על המבוטח לנקוט בכל אמצעי אחר להקלת הסיכון כמפורט בהצעת הביטוח ו/או ברשימה ו/או בפוליסה (להלן: "**נקיטת אמצעי להקלת הסיכון**").
- 8.3 על המבוטח חלה חובה להודיע למבטח מיד ובכתב על אי נקיטת אמצעי מיגון או על אי נקיטת אמצעי להקלת הסיכון.
- 8.4 לא קיים המבוטח את חובתו לנקוט באמצעי מיגון או באמצעי להקלת הסיכון, רשאי המבטח, בתוך 30 ימים מהיום שנמסרה לו הודעה על כך או מהיום שנודע לו על כך בדרך אחרת, וכל עוד לא קרה מקרה הביטוח, לבטל את החוזה בהודעה בכתב למבוטח. ביטל המבטח את החוזה מכוח סעיף זה, זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר הביטוח, זולת אם פעל המבוטח בכוונת מרמה; לא ביטל המבטח את החוזה, רואים אותו כמסכים להמשך קיומו על אף השינוי.
- 8.5 קרה מקרה הביטוח לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, חייב המבטח בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו משתלמים לפי המקובל אצלו במצב שבו לא ננקטו אמצעי מיגון או אמצעי להקלת הסיכון לבין דמי הביטוח המוסכמים. המבטח יהיה פטור כליל מתשלום על פי פוליסה זו בכל אחת מאלה:

חלק 1

- 8.5.1 לא ניתנה הודעה לפי סעיף קטן 8.3 לעיל, והדבר נעשה בכוונת מרמה;
- 8.5.2 מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, אילו ידע שהמצב הוא כפי שהוא לאחר השינוי; במקרה זה זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר השינוי.
- 8.6 המבטח לא יהיה זכאי ל**תרופות** האמורות בסעיפים קטנים 8.4 ו-8.5 לעיל, בכל אחת מאלה:
- 8.6.1 אי נקיטת אמצעי המיגון או אמצעי להקלת הסיכון לא השפיעה על קרות מקרה הביטוח או על חבות המבטח או היקפה;
- 8.6.2 אי נקיטת אמצעי המיגון או אמצעי להקלת הסיכון היא תוצאה של אמצעי שננקט על דעת המבטח;
- 8.6.3 אי נקיטת אמצעי המיגון או אמצעי להקלת הסיכון הינה תוצאה של אמצעי שננקט לשם מניעת נזק חמור לגוף או לרכוש, ובלבד שהמבוטח הודיע למבטח בכתב על נקיטת האמצעי מיד לאחר שנקט אותו או שנודע לו עליו.
- 8.7 רישוי ובדיקה תקופתית
- 8.7.1 כל פריט של הרכוש המבוטח שהפעלתו מחייבת רישיון על פי-דין, יופעל אך ורק על ידי מפעיל מוסמך ובעל רישיון תקף.
- 8.7.2 על המבוטח לבצע במועדה כל בדיקה תקופתית הנדרשת בחוק ביחס לרכוש המבוטח, ולהחזיק בדו"ח מבחן המאשר הפעלת הרכוש, אם דו"ח כזה נדרש על פי החוק.

9. הארכת תקופת הביטוח

כל הארכת של תקופת הביטוח על פי פוליסה זו טעונה הסכמה מראש ובכתב של המבטח, אשר תינתן במפורש למטרה זו.

10. ביטול הביטוח

- 10.1 המבוטח רשאי לבטל את הפוליסה בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו; הביטוח יתבטל במועד שבו נמסרה על כך הודעה למבטח או במועד מאוחר יותר בהתאם לבקשת המבוטח. במקרה כזה יחזיר המבטח למבוטח את דמי הביטוח ששולמו בעד התקופה שלאחר מועד כניסת הביטוח לתוקף.
- 10.2 בלי לגרוע מזכויות המבטח על פי דין, רשאי המבטח לבטל פוליסה זו בכל עת, לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהודעה על כך תימסר למבטח בכתב ובדואר רשום לפחות 21 יום לפני התאריך בו תבטל הפוליסה.
- 10.3 אם המבטח יבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח המוסכמת, והעילה לביטול אינה כי המבוטח הפר את הפוליסה או ניסה להונות את המבטח, יהא המבוטח זכאי להחזר דמי ביטוח שיחושב לפי סכום דמי הביטוח שהיה המבטח

חלק 1

דורש ממבוטח דומה לאותו סוג ביטוח ביום הביטול, יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח.

10.4 על אף האמור לעיל היה והמבוטח דרש מהמבטח לחתום על אישורי ביטוח ו/או כל מסמך אחר או תנאי אחר, בהם ישנה מגבלה כלשהי לגבי ביטול הביטוח, תבוסת הפוליסה בהתאם ובכפוף למגבלה המצוינת באותו אישור ו/או כל מסמך אחר.

11. מבטח ראשי בפוליסה

11.1 אם נרשמו **בפוליסה** מספר מבוטחים ונקבע מבטח ראשי, מסכימים כל המבוטחים כי המבוטח הראשי ינהל כל משא ומתן עם **המבטח** בשם כל המבוטחים, לרבות חתימה על טופס ההצעה, וכל בקשה שלו לשינוי הפוליסה, לתוספת לפוליסה או לביטול הפוליסה, במהלך תקופת הביטוח תחייב את כל המבוטחים, אלא אם הוסכם אחרת בכתב בין הצדדים.

11.2 כל הודעה אשר ישלח **המבטח** תישלח למבוטח הראשי בלבד, ויראו בכך כאילו נשלחה הודעה לכל אחד מיחיד המבוטח.

11.3 תגמולי ביטוח, אשר אינם משולמים ישירות לצדדים שלישיים, וכן החזרי פרמיה, ישולמו למבוטח הראשי בלבד או כפי שיוורה המבוטח הראשי **למבטח**.

12. הודעות

12.1 הודעה של **המבטח** למבוטח או למוטב בכל הקשור לביטוח, תינתן לפי מענו האחרון הידוע למבטח.

12.2 הודעה של המבוטח או של המוטב **למבטח** תינתן למבטח במען משרדו הראשי, המצוין **בפוליסה**, בלבד.

13. דין וסעיף שיפוט

פוליסה זו כפופה לדין הישראלי, ולבית המשפט הישראלי המוסמך תהא סמכות שיפוט בלעדית בקשר לכל מחלוקת הנובעת או הנוגעת **מפוליסה** זו.

חלק 2

כתבי שרות

כיסוי שבר שמשות לכלי רכב מיוחדים

(מהדורת 09/2015)

כתב שירות זה מנוסח בלשון זכר למען הנוחות, אך פונה לגברים ונשים כאחד

1. הגדרות

"הפוליסה"	"הפוליסה" פוליסה לביטוח כלי הרכב, שעל פיה מבוטח כלי הרכב בחברת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "מנורה"), ואשר כתב שירות זה מצורף אליה.
"המפרט"	המפרט המצורף לפוליסה והמהווה חלק בלתי נפרד ממנה.
"שמשות"	שמשות קדמיות, אחוריות וצדדיות של כלי הרכב.
"שבר"	שבר וכן סדק הפולשים דרך עובי השמשה.
"השירות"	החלפת שמשות שבורות בשמשות חדשות.
"כלי הרכב"	כלי רכב מיוחד המשמש כצמ"ה, שפורט במפרט.
"מקבל השירות"	המנוי אשר פרטיו מופיעים בביטוח החובה וברשומות החברה.
"נותן השירות"	נותן השירות אשר פרטיו מפורטים במפרט.
"מחירון"	מחירון נותן השירות לצרכן, כפי שיהיה בתוקף מעת לעת.

2. היקף השירות

- 2.1 כנגד תשלום דמי המנוי, יהיה זכאי המנוי לקבל את השירות במשך תקופת השירות, והכול בהתאם לתנאי כתב שירות זה להלן, ובין היתר **תשלום השתתפות עצמית**.
- 2.2 השירות על פי כתב שירות זה יינתן בתחנות השירות של נותן השירות בלבד, וכנגד הצגת פוליסת ביטוח בתוקף.
- 2.3 תקופת השירות על פי כתב שירות זה תהיה למשך תקופת הביטוח על פי הפוליסה, דהיינו: לתקופה המצוינת במפרט. במקרה שתסתיים הפוליסה קודם למועד המצוין במפרט (מחמת ביטול או מיצוי הפוליסה) - תסתיים תקופת השירות במועד סיומה בפועל של הפוליסה (להלן: "תקופת השירות").
- 2.4 השירות על פי כתב שירות זה מותנה בכך, כי בתחילת תקופת השירות, שמשות כלי הרכב תהיינה תקינות ללא פגם ו/או סדק כלשהם. לגבי כתב שירות שנרכש 14 ימים או יותר לאחר תחילת הפוליסה - מותנה השירות בקבלת אישור בכתב בדבר תקינות שמשות כלי הרכב במועד תחילת תקופת השירות, מאת אחת מתחנות השירות של נותן השירות הרשומה במסמך המפרט.
- 2.5 בכל מקרה של שבר לשמשה (למעט במקרים המוחרגים להלן), יפנה מקבל השירות אל המוקד, אשר יפנה אותו לאחת מתחנות השירות הקרובה למקום הימצאו, על מנת לקבל את השירות.
- 2.6 השירות יוענק ויבוצע בהתאם לתנאי כתב שירות תוך המועדים כדלקמן:
 - 2.6.1 תוך 12 שעות עבודה ממועד הבאת כלי הרכב לתחנת השירות, ובכל מקרה עד תום יום העבודה שלאחר היום בו הובא כלי הרכב לתחנת השירות.
 - 2.6.2 לצורך סעיף זה "ימי עבודה" משמעותם: ימים א-ו (כולל), למעט ימי חג רשמיים בישראל.
 - 2.6.3 לצורך סעיף זה "שעות עבודה" משמעותן: בימים א-ה' (כולל) משעה 7:30 עד שעה 16:30, ובאזור תל אביב והמרכז עד 17:30; בימי ו' וערבי חג משעה 7:30 עד שעה 14:00.
 - 2.6.4 לנותן השירות הזכות לבדוק כל נזק לפני מתן אישור לביצוע התיקון, ולדרוש אישור משטרה בגין הנזקים, וזאת לפי שיקול דעתו ובתנאי שלא יחרוג נותן השירות ממסגרת הזמנים למתן השירות כמפורט לעיל, **במידה והוצגו האישורים הנכונים לקבלת השירות.**

חלק 2

- לנותן השירות הזכות לבדוק כל נזק לפני מתן אישור לביצוע התיקון, ולדרוש אישור משטרה בגין הנזק/ים, וזאת לפי שיקול דעתו, ובתנאי שלא יחרוג נותן השירות ממסגרת הזמנים למתן השירות כמפורט לעיל, במידה והוצגו האישורים הנכונים לקבלת השירות.
- 2.7 התחייבות נותן השירות היא להתקנת שמשה חלופית מאותו טיב ואיכות של השמשה השבורה, והעומדת בדרישות כל חוק, תקנה ותו תקן מטעם רשות מוסמכת על פי כל דין. בכל מקרה בו לא יוכל נותן השירות לספק שמשה כמצוין לעיל - רשאי נותן השירות לייצר שמשה כזאת תוך זמן סביר.
- 2.8 באם באותו מקרה ביטוח בו ייגרם נזק לשמשות, ייגרם נזק המכוסה בפוליסה או נזק שנגרם על ידי צד ג', גם לגוף כלי הרכב - לא תחל תחנת השירות במתן השירות אלא אם תימסר לה התחייבות מקבל השירות, שלא לתבוע את חברת הביטוח או את צד ג' בגין אותו מקרה ביטוח.
- 2.9 כתב שירות זה לא יכסה את החריגים המפורטים בסעיף 3 להלן.

3. חריגים

- למרות האמור לעיל התחייבות נותן השירות לא תחול על:
- 3.1 שבר שמשה שנגרם על ידי המבוטח או מי מטעמו במתכוון ו/או כתוצאה מרשלנות רבתי שלוותה במצב נפשי של פזיזות או אי אכפתיות. לעניין זה, "רשלנות רבתי" משמעה, התנהגות החורגת מסטנדרט התנהגות של מבוטח סביר.
- 3.2 שבר לשמשות שנגרם כתוצאה משינויים, ניסיונות, ניסויים, ו/או עומס יתר אשר הופעל במתכוון על הרכוש המבוטח שלא למטרות להן הוא נועד.
- 3.3 שבר לשמשות שנגרם כתוצאה ו/או במהלך ביצוע עבודות ו/או תיקונים ברכב
- 3.4 נזק שנגרם לשמשות כלי הרכב בזמן שהיה מושכר או מושאל, כאשר הרכב מופעל שלא על ידי מפעיל כדין מטעם המבוטח.
- 3.5 תיקון שבר בשמשות מיוחדות ושמשות החורגות מתקן יצרן הרכב, שמשות כלי רכב שלא יובאו באמצעות יבואן הרכב המורשה ואשר לא קיבלו אישור תקינות, שמשות גג, שמשות ארגז ושמשות Sun roof.
- 3.6 קלקולים חשמליים לשמשות ו/או למנגנונים, לרבות כתוצאה משימוש, בלאי או פגם בייצור, וכן גומיות, חיישנים, ניקלים ואביזרים נלווים לשמשה.
- 3.7 כל נזק שהוא כתוצאה של מלחמה, פעולת איבה, פיגוע חבלני, רעידת אדמה, אירוע גרעיני או רדיואקטיבי, וכל נזק אשר הפיצי בגינו ניתן על פי חוקי המדינה.
- 3.8 אובדן או נזק שנגרמו בשל נטילת חלק בפעולות שובתים, פעולות משביתים, פרעות ומהומות.
- 3.9 שריטות למיניהן בשמשה.
- 3.10 שבר שמשה שאירע כתוצאה של או במהלך שימוש בתחרות ו/או במבחן ו/או כושר נהיגה.
- 3.11 שבר שמשה שאירע עקב קרות מקרה ביטוח, בו נגרם נזק גם לגוף הרכב.
- 3.12 שבר לשמשה שלא הייתה שלמה לחלוטין בטרם נשברה, או שלא הורכבה כיאות.
- 3.13 שבר שמשה שנגרם כתוצאה או במהלך הדבקת מראה או אנטנה לטלפון סלולרי.
- 3.14 נזק לשמשות כלי רכב, שלא יובאו במסגרת הסוכנות המוסמכת והמורשית בישראל.
- 3.15 גניבת שמשה (ללא סימני שבר זכוכית).
- 3.16 אובדן או נזק שנגרמו בעת שהרכב היה מגויס לצה"ל.
- 3.17 נזק תוצאתי מסיבה כלשהי.
- 3.18 כמו כן, הרחבה זו לא תכסה את החריגים הכלליים כפי שמופיעים בפרק "תנאים כלליים לפוליסה".

4. השתתפות עצמית

השירות על פי כתב שירות זה יהיה בכפוף לתשלום דמי השתתפות עצמית כמפורט במפרט. בכתב שירות זה.

5. תנאים כלליים

- 5.1 הכיסוי על פי כתב שירות זה מותנה בכך, כי מקבל השירות פנה לאחת מתחנות השירות וקיבל את השירות ממנה. **למען הסר ספק, בכל מקרה שבו יבוצע תיקון במוסך שאינו מופיע ברשימת תחנות השירות המורשות - לא יהיה המבוטח זכאי לפיצוי כספי כלשהו בגין התיקון/ואו השמשה.**
- 5.2 כתב שירות זה כפוף לכל התנאים והסייגים של הפוליסה אליה צורף, אלא אם שונו במפורש בכתב שירות זה.

חלק 3

פוליסת חובה פוליסת לביטוח חובה לרכב

פוליסת ביטוח חובה לרכב

הפוליסה והכיסוי הביטוחי בתוקף רק במידה ונרכש הכיסוי המתאים, ושולם כחוק ביטוח חובה, ובידי המבוטח תעודת ביטוח חובה בתוקף

(לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970)

פוליסה זו היא חוזה בין המבטח לבין בעל הפוליסה, שלפיו מסכים המבטח, בכפוף לתנאי פוליסה זו, לשלם תגמולי ביטוח, בקרות מקרה הביטוח בתקופת הביטוח.

1. הגדרות

בפוליסה זו:

- "בעל הפוליסה" מי שהתקשר עם המבטח בפוליסה זו, ושמו נקוב בתעודת הביטוח כבעל הפוליסה.
- "המבוטח" בעל הפוליסה, בעל הרכב, המחזיק ברכב כדין, וכל המשתמש ברכב בהיתר מאת מי מהם.
- "המבטח" מנורה מבטחים ביטוח בע"מ.
- "הרכב" כלי הרכב המנועי אשר פרטיו נקובים בתעודת הביטוח.
- "חוק הפיצויים" חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התש"ל-1975.
- "מקרה הביטוח" תאונת דרכים שבה היה מעורב הרכב, בעת ששימש את המבוטח לאחת או יותר מהמטרות המבוטחות לפי תנאי הפוליסה, ושרבה נגרם נזק גוף לנפגע, וכן מאורע אשר החבות בגינו מכוסה לפי סעיף 3(ב) לפוליסה זו.
- "נזק גוף" מוות, מחלה, פגיעה, או ליקוי גופני, נפשי או שכלי, לרבות פגיעה בהתקן הדרוש לתפקוד אחד מאיברי הגוף, שהיה מחובר לגוף הנפגע בעת אירוע תאונת הדרכים*.
- "נפגע" אדם שנגרם לו נזק גוף בתאונת דרכים, למעט אם נגרם מפגיעת איבה כמשמעותה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970*.
- "שימוש ברכב מנועי" נסיעה ברכב, כניסה לתוכו או ירידה ממנו, החנייתו, דחיפתו או גרירתו, טיפול דרך או תיקון דרך ברכב, שנעשו בידי המשתמש בו או בידי אדם אחר שלא במסגרת עבודתו, לרבות התדרדרות או התהפכות של הרכב, או התנתקות או נפילה של חלק מהרכב או מטענו תוך כדי נסיעה, וכן התנתקות או נפילה כאמור מרכב עומד או חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו, ולמעט טעינתו של מטען, פריקתו, כשהרכב עומד*.
- "תאונת דרכים" מאורע שבו נגרם לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה. ייראו כתאונת דרכים גם: מאורע שאירע עקב התפוצצות או התלקחות של הרכב, שנגרמו בשל רכיב של הרכב או בשל חומר אחר, החיוניים לכושר נסיעתו, אף אם האירוע נגרם על ידי גורם שמחוץ לרכב, וכן מאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה במקום שאסור לחנות בו, או מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את ייעודו המקורי. ואולם לא ייראה כתאונת דרכים מאורע שאירע כתוצאה ממעשה שנעשה במתכוון כדי לגרום נזק לגוף או לרכושו של אותו אדם, והנזק נגרם על ידי המעשה עצמו ולא על ידי השפעתו של המעשה על השימוש ברכב המנועי*.

* לתשומת לבך:

ההגדרה המחייבת היא ההגדרה המופיעה בחוק הפיצויים במועד קורות מקרה הביטוח.

- "פקודת הביטוח" פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.
- "תגמולי ביטוח" סכומים שעל המבטח לשלם בגין נזק גוף, שנגרם לנפגע בקרות מקרה הביטוח, לפי תנאי פוליסה זו.

- "תעודת הביטוח" תעודה שהוציא המבטח בשל פוליסה זו, לפי סעיף 9 לפקודת הביטוח, או לפי תקנה 7 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010, והמהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו.
- "תקופת הביטוח" התקופה המתחילה בתאריך תחילת הביטוח הנקוב בתעודת הביטוח, אך לא לפני המועד שבו הוחתמה תעודת הביטוח בחותמת הבנק, ומסתיימת בחצות בתאריך פקיעת הביטוח הנקוב בתעודת הביטוח. לעניין זה, "חותמת הבנק" - לרבות חותמת שהפיק מבטח בתיאום עם בנק, שהמפקח, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, אישר כי יש בה כדי להבטיח את מטרות פקודת הביטוח.

2. פרשנות

מונח שלא הוגדר בסעיף 1 יפורש כמשמעותו, במועד קרות מקרה הביטוח, בחוק הפיצויים או בפקודת הביטוח, לפי העניין.

3. חבות המבטח

- בכפוף לתנאי פוליסה זו, מבטח יחוב לפי הוראות סעיף 3 לפקודת הביטוח, לאמור:
- (א) כל חבות שהמבטח עשוי לחוב לפי חוק הפיצויים.
 - (ב) חבות אחרת, שלא לפי סעיף קטן (א), שהמבטח עשוי לחוב בשל נזק גוף, שנגרם לאדם על ידי השימוש ברכב מנועי או עקב השימוש בו.
 - (ג) נזק גוף שנגרם למבטח בתאונת דרכים.

4. השתתפות עצמית

- (א) מבטח יהיה רשאי לנכות דמי השתתפות עצמית לנהג ששמו נקוב בתעודת הביטוח, בהתקיים כל התנאים לקיומה של תניה בדבר השתתפות עצמית, לפי תקנות ביטוח רכב מנועי (השתתפות עצמית)(הוראת שעה), התשס"ט-2008, ובכלל זה שבעל הפוליסה בחר בפוליסה אשר כוללת תניה בדבר השתתפות עצמית, שבחירה זו תועדה על ידי המבטח, וכן שבתעודת הביטוח נרשם שהפוליסה כוללת תניה בדבר השתתפות עצמית, בהתאם לתקנות האמורות.
- (ב) דמי ההשתתפות העצמית שרשאי המבטח לנכות מתגמולי הביטוח, בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פוליסה זו, ובהתקיים התנאים שבסעיף קטן (א), יחושבו לפי סוג הנזק שנגרם, ולא יעלו על 25,000 ש"ח בגין נזק שאינו נזק ממון ו־7 ימי עבודה בגין אובדן השתכרות.

5. תחולה טריטוריאלית

חבות המבטח לפי פוליסה זו חלה אם מקרה הביטוח אירע בשטח מדינת ישראל או באזורים ובשטחים המפורטים בסעיף 3(ג) לפקודת הביטוח, בכפוף לאמור בו, אך מבלי לפגוע בכלליות סעיף 2(א1) לחוק הפיצויים.

6. מטרות השימוש המותרות

- (א) חבות המבטח לפי פוליסה זו חלה רק אם בעת קרות מקרה הביטוח, שימש הרכב את המבטח לאחת או יותר ממטרות אלה:
 - (1) מטרות חברתיות, פרטיות, או מטרות עסקיות של המבטח, שאינן נכללות בפסקאות (2) עד (4) להלן.
 - (2) מטרה עסקית של מבחן נהיגה מטעם רשות הרישוי ("טסט") ומטרה עסקית של הוראת נהיגה, שאינה השתלמות מעשית בנהיגה לפי תקנה 213א לתקנות התעבורה, ובלבד שמטרות אלה צוינו במפורש בתעודת הביטוח.

(3) מטרה עסקית של הסעת נוסעים ברכב כנגד תשלום, שכר או תמורה אחרת, ובלבד שהמטרה צוינה במפורש בתעודת הביטוח.

(4) מטרה עסקית של חילוץ או גריירה של רכב מנועי כנגד תשלום, שכר או תמורה אחרת, ובלבד שהמטרה צוינה במפורש בתעודת הביטוח.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), אין פוליסה זו מכסה שימוש ברכב מנועי על בסיס חוזה שכירות, אם המשכיר השכיר את הרכב דרך עיסוק, אלא אם כן מטרה זו צוינה במפורש בתעודת הביטוח. לעניין זה, "חוזה שכירות" - למעט חוזה ליסינג-תפעולי או חוזה מקח-אגב-שכירות (ליסינג מימוני).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), אין פוליסה זו מכסה שימוש בכלי תחרוטי, שניתן עליו רישיון כלי תחרוטי, למעט שימוש בכלי כאמור בעת נהיגה ספורטיבית בקטע קישור או בעת נהיגה שאינה נהיגה ספורטיבית, שהותרה לפי סעיף 12(ד) לחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ו-2005 (להלן: "חוק הנהיגה הספורטיבית"), ואינה מכסה שימוש ברכב מנועי למטרות ספורט מוטורי של מרוץ כלי רכב, שנעשה בניגוד להוראות לפי חוק הנהיגה הספורטיבית. לעניין סעיף קטן זה, "כלי תחרוטי", "נהיגה ספורטיבית", ו"קטע קישור" - כהגדרתם בחוק הנהיגה הספורטיבית, ו"רישיון כלי תחרוטי" - כמשמעו בסעיף 6 לחוק האמור.

7. בני האדם הרשאים לנהוג ברכב

(א) רק בעל הפוליסה, בעל הרכב, המחזיק ברכב כדיון, וכל המשתמש ברכב בהיתר מאת מי מהם - רשאים לנהוג ברכב.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), נקבע בתעודת ביטוח שהוצאה לאופנוע או לרכב המסוגל כ"מונית" ברישיון הרכב, כי חבות המבטח תכסה נהיגה ברכב רק בידי מי ששמו נקוב בתעודת הביטוח - רשאי לנהוג ברכב רק מי ששמו נקוב בתעודת הביטוח כאמור.

(ג) נהג ברכב מי שאינו רשאי לנהוג בו לפי הוראות סעיף זה - פטור המבטח מחבותו לפי פוליסה זו.

8. רישיון נהיגה

(א) מבטח פטור מחבותו לפי פוליסה זו, אם הנוהג ברכב לא היה בעל רישיון נהיגה בר תוקף בישראל לנהיגת כלי רכב מסוג כלי הרכב המבטוח, ובאופנוע - בעל רישיון נהיגה בדרגה המתאימה לנפח המנוע או הספקו. לעניין סעיף קטן זה, לא יראו הפרה של תנאי מתנאי רישיון הנהיגה כנהיגה בלא רישיון נהיגה בר תוקף.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א):

(1) המבטח לא יהיה פטור מחבותו לפי פוליסה זו, אם הנוהג ברכב היה בעל רישיון נהיגה בר תוקף כאמור בסעיף קטן (א), במועד כלשהו במשך 24 החודשים שקדמו למועד קרות תאונת הדרכים, ובלבד שבעת קרות מקרה הביטוח לא היה פסול מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה כאמור לפי הוראות שבחיקוק, פסק דין, החלטות בית משפט או רשות מוסמכת אחרת.

(2) אם השימוש ברכב מנועי היה למטרת השתלמות מעשית בנהיגה בהתאם לתקנה 213א לתקנות התעבורה, או מבחן נהיגה מטעם רשות הרישוי (להלן: "סטס") - לא יהיה המבטח פטור מחבותו לפי פוליסה זו, ובלבד שהנוהג ברכב הוא תלמיד נהיגה המלווה בידי מורה נהיגה מוסמך בעל רישיון להוראת נהיגה, או שהנוהג ברכב בעת הסטס מלווה בידי בוחן מוסמך מטעם משרד התחבורה.

9. חובת הגילוי והפרתה

(א) הציג המבטח לבעל הפוליסה, טרם כריתת חוזה הביטוח, שאלה בעניין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את חוזה הביטוח, או שאלה המבקשת מידע אשר יכול להשפיע על חישוב שיעור דמי הביטוח (להלן: "שאלת חיתום") - על בעל הפוליסה להשיב על שאלת החיתום תשובה מלאה וכנה.

(ב) שאלות חיתום ותשובות בעל הפוליסה עליהן, יתועדו אצל המבטח ויפורטו בספח אשר יצורף לתעודת הביטוח (להלן: "הספח"), במתכונת שיוורה עליה המפקח על הביטוח. לא פעל המבטח לפי הוראות סעיף קטן זה - לא יהא זכאי לסעדים המפורטים בסעיף קטן

(ג).

(ג) השיב בעל הפוליסה לשאלת חיתום תשובה שלא היתה מלאה וכנה בעת שניתנה, ובשל התשובה נקבעו דמי ביטוח נמוכים מדמי הביטוח שהיו נקבעים אילו היה בעל הפוליסה עונה תשובה מלאה וכנה, או שבשל התשובה כאמור הסכים המבטח לכרות את חוזה הביטוח אף שלא היה מסכים לכך אילו ניתנה תשובה מלאה וכנה, וקרה מקרה הביטוח בטרם בוטל חוזה הביטוח - יחולו הוראות אלה:

(1) נפגע בעל הפוליסה עקב מקרה הביטוח - ישלם בעל הפוליסה למבטח פיצוי מוסכם בסכום השווה לפיצוי המגיע לבעל הפוליסה בשל נזק שאינו נזק ממון לפי סעיף 4(א)(3) לחוק הפיצויים, אך לא יותר מ- 10,000 ש"ח.

(2) בלי לגרוע מן האמור בפסקה (1), ישלם בעל הפוליסה למבטח פיצוי מוסכם בסכום של 2,500 ש"ח בעד כל נפגע שאינו בעל הפוליסה, אשר יפוצה על ידי המבטח עקב מקרה הביטוח, אך לא יותר ממחצית סכום הפיצויים שישולם לכל נפגע כאמור, ובלבד שסכום הפיצוי המוסכם הכולל לפי פסקה זו לא יעלה על 10,000 ש"ח.

(ד) מבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח, המגיעים לבעל הפוליסה בגין נזק שאינו ממוני, עקב פגיעתו בתאונה, את סכומי הפיצוי המוסכם לפי סעיף קטן (ג), ובלבד שימסור לבעל הפוליסה הודעת קיזוז, שיפורטו בה נימוקי המבטח, אשר בגינם הוא מתכוון לקזז את הסכומים כאמור.

(ה) מבטח לא יהיה זכאי לפיצוי מוסכם לפי סעיף קטן (ג), אם ידע או שיכול היה לדעת, בעת כריתת חוזה הביטוח, שתשובת בעל הפוליסה לשאלת חיתום כפי שפורטה בספח, אינה מלאה וכנה, או שגרם לכך שתשובתו של בעל הפוליסה לא תהיה מלאה וכנה.

(ו) מבטח לא יהיה זכאי לכל סעד או תרופה, למעט פיצוי מוסכם לפי הוראות סעיף קטן (ג), ככל שהוא זכאי לו לפי הוראות אותו סעיף קטן, בכל הנוגע לחובות הגילוי וההודעה של בעל הפוליסה, לרבות בשל כל אחד מאלה:

(1) אי גילוי נאות של פרטים שעליהם נשאל בעל הפוליסה.

(2) הסתרת מידע מצד בעל פוליסה.

(3) מתן תשובה שאינה נכונה על ידי בעל פוליסה.

(4) אי מתן הודעה מאת בעל פוליסה על החמרת הסיכון.

10. הודעה על קרות מקרה הביטוח ובירור חבות המבטח

(א) קרה מקרה ביטוח - יודיע עליו המבטח למבטח מיד לאחר שנודע לו על כך.

(ב) המבטח ימסור למבטח, בתוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות והיקפה, ואם אינם ברשותו - עליו לעזור למבטח להשיגם.

(ג) לאחר שקיבל המבטח הודעה מהמבטח או מכל מקור אחר על קרות מקרה הביטוח, יעשה המבטח מיד את הדרוש לבירור חבותו, ויודיע למבטח אם החליט להכיר בחבותו לכיסוי מקרה הביטוח. עותק מהודעת המבטח יישלח גם לנפגע ולכל צד שלישי, אשר תבע מהמבטח תגמולי ביטוח בגין מקרה הביטוח.

11. טיפול בתביעות צד שלישי

(א) המבטח רשאי ליטול על עצמו את הטיפול בכל תביעה או הליך משפטי, שהוגשו או עלולים להיות מוגשים כנגד המבטח, או לנהלו בשמו של המבטח, וכן רשאי המבטח להגיש בשם המבטח הליך משפטי, הדרוש להגנה על זכויות המבטח.

(ב) למבטח יהיה שיקול דעת מלא בניהול ההליכים המפורטים בסעיף קטן (א), וביישוב כל הליך כאמור, לרבות בדרך של פשרה, בשמו של המבטח, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להטיל על המבטח חבות שלא תכוסה על ידי המבטח, למעט הפיצוי המוסכם לפי סעיף 9(ג).

(ג) על המבטח לשתף פעולה עם המבטח לשם ביצוע ומימוש סמכויות המבטח, כמפורט בסעיף זה.

12. תשלום תכופ

הנפגע זכאי לקבל מן המבטח תשלום תכופ על חשבון תביעתו, בנסיבות ובתנאים הקבועים בסעיף 5 לחוק הפיצויים ובתקנות שלפיו.

13. חריגים לביטוח לפי פוליסה זו

- (א) בלי לגרוע מן האמור בפוליסה זו, לא יהיה המבטח חב בתשלום תגמולי ביטוח לפיה לנפגעים אלה:
 (1) מי שגרם לתאונה במתכוון.
 (2) מי שמתקיים בו האמור בסעיף 7(2) לחוק הפיצויים, לאמור - נהג ברכב בלי שנטל רשות מבעל הרכב או ממי שהחזיק בו כדין, וכן מי שמצוי ברכב בידועו שנוהגים בו כאמור.
 (3) מי שהרכב שימש לו או סייע בידו לביצוע עבירה פלילית, שנקבע לה עונש מאסר לתקופה העולה על 3 שנים (עבירת פשע).
 (ב) המבטח לא יהיה חב בתשלום כלשהו לפי הפוליסה בשל חבות שבחובה שאינה הפוליסה.

14. פטירת בעל הפוליסה

- (א) נפטר בעל הפוליסה - תעבור הבעלות בפוליסה לידי יורש הרכב, ויראו את היורש כבעל הפוליסה.
 (ב) אם לאחר פטירת בעל הפוליסה בוטח הרכב בפוליסת ביטוח נוספת לפוליסה זו, אשר הוצאה לפי דרישות פקודת הביטוח - תבטל פוליסה זו ביום כניסתו לתוקף של הביטוח הנוסף כאמור, והמבטח ישיב ליורש הרכב את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו. החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח, ביחס שבין מספר הימים שנותרו במועד הביטול עד תום תקופת הביטוח המקורית, ובין מספר הימים שבתקופת הביטוח המקורית.

15. ביטול הפוליסה על ידי בעל הפוליסה

- (א) בעל הפוליסה רשאי, בהודעה למבטח, לבטל פוליסה זו בכל עת, אף לפני תום תקופת הביטוח.
 (ב) בוטלה הפוליסה לבקשת בעל הפוליסה - יחזיר בעל הפוליסה את תעודת הביטוח המקורית למבטח, כתנאי מוקדם לכניסת הביטול לתוקף. אבדה תעודת הביטוח המקורית, נגנבה או הושחתה - ימסור בעל הפוליסה למבטח הצהרה בכתב, שתיחתם בפני המבטח או סוכן הביטוח, בדבר נסיבות האובדן, הגניבה או ההשחתה, שיצוין בה כי הרכב עדיין בבעלותו או בחזקתו (להלן: "הצהרה").
 (ג) ביטול הפוליסה על ידי בעל הפוליסה ייכנס לתוקפו במועד החזרת תעודת הביטוח המקורית, או במועד מסירת הצהרה למבטח.
 (ד) בוטלה הפוליסה לפי סעיף זה - יחזיר המבטח לבעל הפוליסה בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את דמי הביטוח ששולמו, בהפחתת סכומים אלה:
 (1) בעד תקופה של עד 7 ימים שבהם הפוליסה בתוקף, לרבות אם לא נכנסה לתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים.
 (2) בעד תקופה העולה על 7 ימים שבהם הפוליסה בתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים, בצירוף 0.3% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח, החל מהיום השמיני.
 (ה) על אף האמור בסעיף קטן (ד), ביטל בעל הפוליסה את הפוליסה עקב גניבת הרכב המבוטח, העברת הבעלות על הרכב לאדם אחר, יציאתו מכלל שימוש, או עקב פטירת הנהג ששמו נקוב כנהג יחיד בתעודת הביטוח - יחזיר המבטח לבעל הפוליסה את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו. החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח, ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית, ובין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית.
 (ו) לסכום דמי הביטוח המוחזרים כאמור בסעיף קטן (ד), יתווספו הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, מן המדד שפורסם סמוך לפני תחילת הביטוח, ועד למדד שפורסם סמוך לפני החזרת דמי הביטוח.

חלק 3

(ז) בעל הפוליסה יהיה זכאי להחזר דמי ביטוח לפי סעיף זה, גם אם הוגשה תביעה לתשלום תגמולי ביטוח בשל מקרה ביטוח שאירע לפני מועד ביטול הפוליסה.

16. ביטול הפוליסה על ידי המבטח

(א) מבטח רשאי לבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח בשל מרמה מצד בעל הפוליסה, או בשל אי גילוי נאות של פרטים שנשאל עליהם טרם הוצאת הפוליסה. הפוליסה תבוטל בהודעה בכתב, אשר תכלול את הנימוקים לביטול (להלן: "הודעת ביטול"), ותימסר לבעל הפוליסה ביד כנגד אישור מסירה, או שתישלח לבעל הפוליסה בדואר רשום, והכל 21 ימים לפחות לפני התאריך שבו תבטל הפוליסה. נשלחה הודעת הביטול בדואר רשום - יראו את תאריך חתימת בעל הפוליסה על גבי אישור המסירה כתאריך מתן ההודעה. קיבל בעל הפוליסה הודעת ביטול - יחזיר למבטח את תעודת הביטוח המקורית מיד עם כניסת ביטול הפוליסה לתוקף, ואולם אין באי החזרת התעודה כאמור, כדי למנוע את כניסת ביטול הפוליסה לתוקף.

(ב) ביטל המבטח את הפוליסה - יחזיר לבעל הפוליסה בהקדם ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו החזיר בעל הפוליסה את תעודת הביטוח המקורית למבטח, את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו, ואם תעודת הביטוח המקורית אבדה, נגנבה או הושחתה - לא יאוחר מהמועד שבו מסר בעל הפוליסה למבטח הצהרה בכתב, שנחתמה בפני המבטח או סוכן הביטוח, בדבר נסיבות האובדן או ההשחתה כאמור.

(ג) החלק היחסי כאמור, יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבה המבטח ביחס שבין מספר הנכללים בתקופת הביטוח המקורית. עד תום תקופת הביטוח המקורית, ובין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית.

(ד) הועברה הבעלות על הרכב לאדם אחר (להלן: "הבעלים החדש") לפני מועד משלוח הודעת הביטול על ידי המבטח, כאמור בסעיף קטן (א), והמבטח ידע על העברת הבעלות לפני משלוח הודעת הביטול - לא תבוטל הפוליסה, אלא אם כן תישלח ההודעה על הביטול הן לבעל הפוליסה והן לבעלים החדש. הודעה כאמור תימסר ביד או בדואר רשום כנגד אישור מסירה, ויראו את תאריך חתימת הנמען על גבי אישור המסירה כמועד מתן ההודעה.

(ה) לסכום דמי הביטוח שהוחזרו לפי סעיף קטן (ב) ייתווספו הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, מן המדד שפורסם סמוך לפני תחילת הביטוח, ועד למדד שפורסם סמוך לפני החזרת דמי הביטוח.

(ו) בעל הפוליסה יהיה זכאי להחזר דמי ביטוח לפי סעיף זה, גם אם הוגשה תביעה לתשלום תגמולי ביטוח בשל מקרה ביטוח שאירע לפני מועד ביטול הפוליסה.

17. מקום שיפוט

תביעות לפי פוליסה זו יוגשו ויתבררו לפני בית המשפט המוסמך בישראל.

18. ביטוח כפל

(א) בוטח הרכב בפוליסת ביטוח נוספת, שהוצאה לפי דרישות פקודת הביטוח - יודיע בעל הפוליסה על כך למבטח מיד לאחר שנעשה ביטוח הכפל, או מיד לאחר שנודע לו על כך.

(ב) בביטוח כפל אחראים המבטחים כלפי המבוטח לחוד, ובינם לבין עצמם יישאו הם בתשלום תגמולי הביטוח בחלקים שווים.

19. התיישנות

(א) תקופת ההתיישנות של תביעה מכוח פוליסה זו היא 7 שנים מיום קרות מקרה הביטוח.

(ב) תקופת ההתיישנות, יכול שתוארך לפי הוראות חוק ההתיישנות, התשי"ח-1958.

(ג) במקרה ביטוח שאירע באזורים ובשטחים המפורטים בסעיף 3(ג) לפקודת הביטוח, תהיה תקופת ההתיישנות לפי הדין החל באותם אזורים או שטחים.

- (א) הודעה למבטח מטעם בעל הפוליסה או מטעם הנפגע, תינתן למבטח לאחד מן המענים המפורטים להלן:
 (1) מען משרדו של המבטח כמצוין בתעודת הביטוח, או כל מען אחר בישראל, עליו יודיע המבטח בכתב לבעל הפוליסה או לנפגע.
 (2) מען משרדו של סוכן הביטוח, אשר שמו מופיע בתעודת הביטוח.
- (ב) הודעה של המבטח לבעל הפוליסה תינתן בכתב למען של בעל הפוליסה כמצוין בתעודת הביטוח, או לכל מען אחר בישראל, עליו יודיע בעל הפוליסה בכתב למבטח.
- (ג) אין באמור בסעיף זה כדי לסייג את דרישות סעיפים 15 ו-16 לעניין ביטול הפוליסה, או לגרוע מהן.

- (א) חודש לפני תום תקופת הביטוח או מיד בסיומה, אם היא מסתיימת באופן בלתי צפוי, ישלח המבטח לבעל הפוליסה דו"ח תביעות, שיפרט בו את כל התביעות שהוגשו עד לאותו מועד, ככל שהוגשו (להלן: דו"ח תביעות).
- (ב) בדו"ח התביעות יפרט המבטח, לגבי כל תביעה שהוגשה ב-3 השנים שקדמו למועד שליחת הדו"ח, או שהוגשה בתקופה שבה היה בעל הפוליסה מבוטח אצל המבטח, לפי הקצרה מביניהן, את פרטי הנהג המעורב בתאונה.
- (ג) הוגשה תביעה במהלך החודש שלפני תום תקופת הביטוח - ישלח המבטח עדכון לדו"ח התביעות מיד עם הגשת התביעה.